

MADENLER İÇİN NÜKLEER EMNİYET PLANI İÇERİĞİ

Bu doküman, 11/6/2024 tarihli ve 32573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislerin ve Nükleer Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmelik ve Madenlerde Uygulanacak Nükleer Emniyet Önlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında, ilgili Kuruluşlar tarafından hazırlanarak Kuruma sunulması gereken Madenler İçin Nükleer Emniyet Planının içeriğine ilişkin hususları içermektedir.

Kasım 2025

Sürüm 1

Emniyet ve Güvence Dairesi Başkanlığı

Nükleer Düzenleme Kurumu

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	
2. TESİSE İLİŞKİN BİLGİLER.....	
3. TEMEL İLKELER VE POLİTİKALAR.....	
3.1 Yönetim Sistemi	
3.2 Emniyet Kültürü.....	
3.3 Kalite Yönetimi	
3.4 Güvenilirlik Teyidi Programı	
3.5 Sürdürülebilirlik Programı	
3.6 Bilgi Güvenliği ve Siber Güvenlik.....	
4. EMNİYET ORGANİZASYONU	
4.1 Emniyet Organizasyonu Yapısı.....	
4.2 Emniyet Yönetimi ve Sorumlulukların Dağılımı	
4.3 Tesisin Emniyet Personelinin Yeterliliği	
4.4 Emniyet Görevlilerinin Eğitimi	
5. EMNİYET SİSTEMİ	
5.1 Emniyet Sisteminin Amaçları.....	
5.2 Hedefin Tanımlanması.....	
5.3 Emniyet Sisteminin Ayrıntıları	
5.4 İç Tehdidi Azaltmaya Yönelik Önlemler.....	
5.5 Nükleer Maddenin Taşınması	
5.6 Emniyet Sisteminin Test Edilmesi, Değerlendirilmesi ve Bakımı	
5.6.1 Telafi edici önlemler	
6. MÜDAHALE	
6.1 Organizasyon ve Sorumluluklar	
6.2 Emniyet Görevlileri	
6.2.1 Özel güvenlik görevlileri	
6.2.2 Alarm izleme merkezi personeli	
6.3 Emniyet Müdahale Planı.....	
7. UYGULAMA PROSEDÜRLERİ	
7.1 Uygulama Prosedürleri	
7.2 Nükleer Emniyet Planının Gözden Geçirilmesi, Değerlendirilmesi, Denetlenmesi ve Güncellenmesi	
7.3 Bildirimler ve Raporlama Prosedürleri.....	
8. EKLER	
9. REFERANSLAR	

1. GİRİŞ

Tesise, tesiste gerçekleştirilen faaliyetlere, nükleer emniyet planının hazırlanma amacına, hukuki dayanağına, kapsamına ve içeriğine ilişkin genel bilgiler verilir.

Kuruluşun tam adı ve adresi ile plan hakkında gerektiğinde irtibat kurulabilecek kişilerin güncel telefon, faks ve e-posta adresleri bu bölümde yer alır.

2. TESİSE İLİŞKİN BİLGİLER

Tesisin temel binalarını ve faaliyetlerini tanımlamak amacıyla tesise ilişkin konum, yerleşim, sınırlar, binalar ve faaliyet alanlarını gösteren güncel harita/şema/uydu görüntüleri sunulur; ulaşım yolları ve kolluk kuvvetlerinin olası müdahale güzergâhları belirtilir. Tesis yakınında varsa yerleşim yerleri, tehlikeli madde tesisleri veya müdahale faaliyetlerini etkileyebilecek diğer alanlar gösterilir.

Nükleer maddelerin çıkarıldığı, işlendiği ve/veya depolandığı alanlar harita üzerinde açıkça işaretlenir.

3. TEMEL İLKELER VE POLİTİKALAR

3.1 Yönetim Sistemi

Kuruluşun ilgili mevzuat gereğince sahip olması gereken sertifikalandırılmış yönetim sistemine ilişkin bilgi sunulur.

3.2 Emniyet Kültürü

Tesis yönetimi ve özel güvenlik görevlileri dâhil tesis çalışanları tarafından emniyet kültürünün benimsenmesine ve sürekli geliştirilmesine yönelik uygulanan politikalar ile bu kapsamda yürütülen faaliyetler tanımlanır.

3.3 Kalite Yönetimi

Emniyetle ilgili sistem ve prosedürlerin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla uygulanan kalite yönetim politikası ve programı bu bölümde açıklanır.

3.4 Güvenilirlik Teyidi Programı

Emniyet açısından hassas alanlara ve gizlilik dereceli bilgilere erişecek personel için uygulanan güvenilirlik teyidi programının kapsamı, temel esasları ve güvenilirlik teyidinin sürdürülmesini sağlamak için uygulanan program bu bölümde açıklanır.

3.5 Sürdürülebilirlik Programı

Emniyet sistemlerinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere gerekli malî ve insani kaynak yönetimine ilişkin program bu bölümde açıklanır.

3.6 Bilgi Güvenliği ve Siber Güvenlik

İlgili mevzuat çerçevesinde, gizlilik dereceli bilgilerin yetkisiz erişime karşı korunmasına yönelik fiziksel ve idari önlemler bu bölümde tanımlanır.

İlgili mevzuat çerçevesinde; bilgisayarların ve bilgisayar tabanlı sistemlerin siber güvenliğini sağlamaya yönelik prosedürler, protokolleri ve emniyet düzenlemeleri hakkında bilgi ve belgeler bu bölümde yer alır.

4. EMNİYET ORGANİZASYONU

4.1 Emniyet Organizasyonu Yapısı

Tesisin emniyetine ilişkin sorumlulukları olan kişiler ile bu kişilerin görev ve sorumlulukları hakkında bilgi verilir ve emniyet organizasyonu şema olarak sunulur.

4.2 Emniyet Yönetimi ve Sorumlulukların Dağılımı

Emniyet organizasyonu yapısında yer alan pozisyonların ve paydaşların görev, yetki ve sorumluluklarına; birbirleri ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ile iletişim ve etkileşimine, olağan durumda ve emniyet olayı gerçekleşmesi durumunda olayın tüm aşamalarında, komuta ve kontrolün hangi birimler tarafından yerine getirileceğine dair bilgi sunulur.

4.3 Tesisin Emniyet Personelinin Yeterliliği

Özel güvenlik görevlilerinin ve emniyetle ilgili görev yapan personelin işe alım sürecinde ve daha sonraki süreçlerdeki sahip olması gereken asgari yeterlilikler (eğitim, sağlık, deneyim gibi) tanımlanır.

4.4 Emniyet Görevlilerinin Eğitimi

Emniyetten sorumlu personele verilecek eğitimler ve düzenlenecek tatbikatların plan ve programına ilişkin bilgiler sunulur.

5. EMNİYET SİSTEMİ

5.1 Emniyet Sisteminin Amaçları

Tesisin emniyet sisteminin amaçları açıklanır.

5.2 Hedefin Tanımlanması

Kötü niyetli girişimlere maruz kalabilecek hedefler ve bulundukları yerler listelenir. Bu listede; güvenlik, emniyet ve nükleer güvence için önemli olan bilgisayar sistemleri, gizlilik dereceli bilgi ve belge içeren yerler, bilgisayarlar ve sistemler de yer alır.

5.3 Emniyet Sisteminin Ayrıntıları

“Madenlerde Uygulanacak Nükleer Emniyet Önlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar”ında belirtilen asgari emniyet önlemlerinin tesiste nasıl uygulandığı açıklanır.

a) Fiziksel Bariyerler: Yetkisiz erişimi engellemek veya geciktirmek üzere tasarlanan ve erişim kontrolünü tamamlayan duvar, çit ve benzeri düzenekler ve radyasyon uyarı işaretleri bu bölümde sunulur.

b) Erişim Kontrolü: Tesise erişimin ancak yetkili kişilerce yapılmasını sağlayacak idari kontroller bu bölümde açıklanır. Erişim kontrol noktalarında uygulanan personel, araç ve paket kontrolüne ve diğer uygulamalara ilişkin bilgiler verilir. Tesise alınması yasak eşya listesi sunulur. Tesise ve fiziksel koruma ekipmanına erişimi kontrol etmek için kullanılan anahtarlar, kilitlere, kombinasyonlara, şifrelere ve ilgili cihazlara dair bilgiler sunulur.

c) Alarm İzleme Merkezi: İzleme, görüntüleme, tespit ve alarm fonksiyonlarının kontrol edileceği bir alarm izleme merkezine ilişkin bilgiler verilir. Ayrıca, alarm izleme merkezinde kullanılacak alarm, iletişim ve görüntüleme sistemleri, iletişim ekipmanı ve erişim kontrol düzenlemeleri açıklanır.

ç) İletişim: Alarm izleme merkezi personeli, özel güvenlik görevlileri ve tesis yönetimi arasındaki iletişim imkân ve kabiliyetleri, normal ve olağanüstü durumlarda müdahale güçlerinin etkili komuta ve kontrolü için iletişimin nasıl sürdürüldüğü açıklanır.

d) Gözetim: Yetkisiz eylemleri tespit etmeye yönelik gözetim prosedürleri açıklanır. Ayrıca nükleer maddelerin envanter kontrolüne ilişkin alınan idari ve teknik önlemler belirtilir.

e) Aydınlatma: Emniyetin sağlanması ve sürdürülebilir olması amacıyla uygulanan aydınlatma açıklanır.

5.4 İç Tehdidi Azaltmaya Yönelik Önlemler

Tesis içinden gelebilecek tehditlere karşı alınan önlemler sunulur.

5.5 Nükleer Maddenin Taşınması

Nükleer maddenin tesis içinde taşınmasına ve tesisten çıkarılmasına ilişkin prosedürler ve düzenlemeler açıklanır.

5.6 Emniyet Sisteminin Test Edilmesi, Değerlendirilmesi ve Bakımı

Emniyet sisteminin test edilmesi, değerlendirilmesi ve bakımına ilişkin prosedürler tanımlanır.

5.6.1 Telif edici önlemler

Emniyet sisteminin bileşenlerinin herhangi bir nedenle çalışamaz hale gelmesi durumunda emniyet zafiyetine sebep olmaması amacıyla alınacak önlemler tanımlanır. Emniyet sistemi ekipmanları için yedek güç sağlanmasına ilişkin bilgi verilir.

6. MÜDAHALE

6.1 Organizasyon ve Sorumluluklar

Kötü niyetli eylemlere müdahale etmek için özel güvenlik görevlilerinin organizasyonu ve sorumlulukları açıklanır.

6.2 Emniyet Görevlileri

6.2.1 Özel güvenlik görevlileri

Özel güvenlik görevlilerinin sayıları, görev yerleri, sorumlulukları, silahları, teçhizatı, ulaşım araçları, vardiyaları ve devriyelerine ilişkin bilgiler verilir.

6.2.2 Alarm izleme merkezi personeli

Alarm izleme merkezinde çalışan personelin sayısı, görevleri, sorumlulukları ve vardiya programı açıklanır.

6.3 Emniyet Müdahale Planı

Yetkilendirilen kişinin emniyet olaylarına müdahale planı açıklanır. Bir emniyet olayı durumunda müdahale sürecinin başlatılması, komuta zinciri ve ana müdahale adımları açıklanır.

Bu bölümde, müdahale planının uygulama sorumluluğu ve yetkisine sahip kişilere ilişkin bilgilere ve planın nasıl ve ne zaman gözden geçirilip, tatbik edileceğine ilişkin bilgilere de yer verilir.

7. UYGULAMA PROSEDÜRLERİ

7.1 Uygulama Prosedürleri

İşbu planda açıklanan emniyet faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin prosedürler (erişim kontrolü prosedürü, envanter kontrol prosedürü gibi) listelenir.

7.2 Nükleer Emniyet Planının Gözden Geçirilmesi, Değerlendirilmesi, Denetlenmesi ve Güncellenmesi

Nükleer emniyet planının güncelliğinin korunması için yapılacak gözden geçirme süreçleri ve iç denetimler hakkında bilgiler sunulur.

7.3 Bildirimler ve Raporlama Prosedürleri

Tehditler, emniyet olayları ve emniyete ilişkin diğer hususların tesis personeli tarafından bildirilmesine ve raporlanmasına ilişkin prosedürler sunulur.

“Madenlerde Uygulanacak Nükleer Emniyet Önlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar” kapsamında Kuruma yapılacak bildirim ve raporlamaya ilişkin prosedürler ayrıca verilir.

8. EKLER

Nükleer emniyet planına ilişkin gerekli görülen ekler sunulur.

9. REFERANSLAR

İşbu plan içeriğinde atıf yapılan mevzuat, standart, kılavuz ve talimatlar burada belirtildiği biçim ve sırasıyla sistematik olarak listelenir.